

**WPŁYW PRZEKAZU METAFORYCZNEGO
NA BŁĄDZENIE MYŚLAMI
PODCZAS ROZUMIENIA TEKSTU**

Natalia Płuciennik

CEL BADANIA

Sprawdzenie jak przekaz metaforyczny wpływa na odpywanie myślami i rozumienie tekstu przez uczestników.

HIPOTEZY

H1:

- **Przekaz niedostówny sprzyja odptywaniu myslami.**

H2:

- **Odptywanie myslami obniza wynik w RCT (Reading Comprehension Task).**

H3

- **Przekaz niedostówny obniza wynik w RCT.**

PRZEDSTAWIENIE KONCEPTU

Uczestnikom przedstawione zostanie sześć historyjek, z czego cztery z nich zawierają konkretne rodzaje metafor, a dwie pozostałe są pozbawione przekazu metaforycznego. Zadaniem badanych będzie przeczytanie wszystkich historyjek, a następnie rozwiązanie testu na zrozumienie tekstu.

Proces czytania uczestników będzie przerywany przez krótki test dotyczący poziomu ich skupienia na tekście.

NARZĘDZIA BADAWCZE

Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą programu OpenSesame.

Mind-wandering probes: w trakcie czytania uczestnicy w losowym momencie będą musieli określić swój poziom skupienia za pomocą krótkiego testu jednokrotnego wyboru. W zależności od zaznaczonej odpowiedzi, będzie można stwierdzić czy badany był skupiony na teście czy odpływał myślami.

Test na rozumienie tekstu: po przeczytaniu wszystkich historyjek uczestnicy będą musieli odpowiedzieć na pytania dotyczące każdego z tekstów. Będzie to test typu Prawda/Fałsz. Wynik uczestnika pomoże sprawdzić, czy przeczytał tekst ze zrozumieniem.

MIARA

MIND-WANDERING

Pytanie: O czym myślałaś/eś przed pojawieniem się tego pytania?

(odpowiedzi ułożone w skali: 1- osoba nie „odpływała” myślami, 4,5- osoba bardzo „odpływała” myślami.)

1. O historii opisanej w tekście.
2. O tym, czy dobrze rozumiem tekst.
3. O skojarzeniach, które wywołał tekst.
4. O czymś w ogóle nie związanym z tekstem.
5. O czymś innym.

TEST PRAWDA/FAŁSZ

Test na zrozumienie tekstu składa się z 24 pytań, po cztery pytania do każdej z historyjek. Na każde pytanie poprawna jest tylko jedna odpowiedź – prawda albo fałsz.

Ta forma testu została wybrana ze względu na przeprowadzony pilotaż, w którym jedna grupa badawcza wykonywała test prawda/fałsz, druga natomiast test jednokrotnego wyboru. W teście prawda/fałsz więcej osób popełniało błędy niż w teście jednokrotnego wyboru.

**PRZYKŁADY HISTORYJEK
ZAWIERAJĄCYCH
PRZEKAZ METAFORYCZNY**

Nina nie wiedziała jak długo ma jeszcze czekać. Mijały ją dziesiątki ludzi w białych fartuchach, za którymi biegły zdenerwowane matki, próbujące dowiedzieć się czegoś na temat swoich pociech. Kobieta do tej pory nie rozumiała, jak można tak bardzo martwić się o drugiego człowieka. Odkąd jednak w jej życiu pojawiła się jej córka Klara, zamartwianie się towarzyszyło jej bez przerwy. Miała niemal wrażenie, że w jej ciele zamieszkała dziwna istota, której jedynym celem było zmuszanie Niny do przejmowania się dzieckiem.

Siedziała na szpitalnej ławce, coraz bardziej zdenerwowana, czuła, że wokół jej gardła zaciska się węzeł, miała wrażenie, że zaraz przestanie oddychać. Wreszcie na korytarzu pojawiła się pielęgniarka. Była to starsza Pani, wyglądem przypominała harpię z mitologii greckiej. Trzymała w rękach stos kartek i gdy tylko stanęła naprzeciwko, Nina już wiedziała.

– Nie udało się jej uratować. Przykro mi. Zaraz podejdzie lekarz. – powiedziała zupełnie pozbawionym emocji, zimnym jak lód głosem i skierowała się w stronę recepcji.

Świat wokół Niny zaczął wirować, jakby została wciągnięta w tornado rozpacz. Wszystko stanęło w ogniu.

„To koniec.” pomyślała, po czym osunęła się na krzesło. Nic nie miało już znaczenia.

PRZEKAZ

METAFORYCZNY

W OPOWIADANIU:

Znaczenie obrazowe:

- “Miała niemal wrażenie, że w jej ciele zamieszkała dziwna istota, której jedynym celem było zmuszanie Niny do przejmowania się dzieckiem.”
- “wokół jej gardła zaciska się węzeł”

Porównanie:

- “wyglądem przypominała harpię z mitologii greckiej.”

Metafora:

- “Świat wokół Niny zaczął wirować, jakby została wciągnięta w tornado rozpaczy. Wszystko stanęło w ogniu.”

Artur wyszedł z domu i skierował się w stronę centrum miasta. Umówił się z przyjaciółmi na 19:00, ale jak zwykle wyszedł godzinę wcześniej, nie dlatego, że tam, dokąd szedł było daleko, ale dlatego, że lubił celowo schodzić z trasy. Nie jeździł samochodem, mimo że miał taką możliwość. Nie korzystał z komunikacji miejskiej, chyba że naprawdę był spóźniony. Miasto w ciągu dnia tętniło życiem, a w nocy, kiedy mieszkańcy znikali z ulic, jego oddech zwalniał i zapadało w sen. Dla Artura, jak i pewnie dla każdego innego mieszkańca, nie było do końca zbadane, jego szkielet zdawał się rozrastać z każdym spacerem. Niby całkowicie znajome, a jednak sprawiało wrażenie zagadkowego. Nigdy niewiadomo o czym myśli i jak zaraz się zachowa. Mężczyzna czuł jego obecność na każdym kroku, jakby miasto poruszało się razem z nim. Jak więc mógł czuć się samotny? Szedł, obserwował i rozważał nad wszystkim aspektami z jego życia. Uczył się na pamięć nazw ulic. W końcu zobaczył blask szyldu restauracji, do której zmierzał. Spojrzał na zegrek, było 10 minut po 19:00, oczywiście że był spóźniony, ale za to czuł się niezmiernie szczęśliwy i pełen sił na spotkanie z jego głośnymi, lecz wspaniałymi przyjaciółmi.

PRZEKAZ METAFORYCZNY W OPOWIADANIU:

Metafora pojęciowa:

- “Miasto w ciągu dnia tętniło życiem, a w nocy, kiedy mieszkańcy znikali z ulic, jego oddech zwalniał i zapadało w sen. Dla Artura, jak i pewnie dla każdego innego mieszkańca, nie było do końca zbadane, jego szkielet zdawał się rozrastać z każdym spacerem. Niby całkowicie znajome, a jednak sprawiało wrażenie zagadkowego. Nigdy niewiadomo o czym myśli i jak zaraz się zachowa.”

**TEST PRAWDA/FAŁSZ
DLA PODANYCH HISTORYJEK**

Opowiadanie nr 1:

Akcja opowiadania rozgrywa się w szpitalu.

a) Prawda

b) Fałsz

Dziwna istota, o której Nina myślała reprezentowała ciążę.

a) Prawda

b) Fałsz

Nina, na wiadomość przekazaną przez pielęgniarkę, wybiegła ze szpitala.

a) Prawda

c) Fałsz

Pielęgniarka została opisana jako kobieta przypominająca harpię.

a) Prawda

b) Fałsz

Opowiadanie nr 2:

1. Artur lubił wychodzić wcześniej z domu przed spotkaniem.

a) Prawda

b) Fałsz

2. Artur postrzegał miasto jako tętniący życiem, zagadkowy organizm.

a) Prawda

b) Fałsz

3. Artur podczas spacerów po mieście szukał nowych restauracji.

a) Prawda

b) Fałsz

4. Artur, kiedy dotarł na miejsce spotkania był zmęczony.

a) Prawda

b) Fałsz

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!